

در آستانه هفته دفاع مقدس؛ چند فیلم دفاع مقدسی را که می‌توانید با نوجوانان ببینید، بررسی کرده‌ایم

تماشا از روی تقویم

ما والدین به دنبال راه‌هایی برای برقراری ارتباط با فرزندمان به خصوص در سنین نوجوانی هستیم. نوجوان ما با وجود شرایط موجود و حضورش در خانه شاید بیشتر تمایل داشته باشد با دوستان و گروه همسالانش وقت بگذراند و مادر پی زمان‌های طلایی هستیم که در کنار ما بنشیند یا با ما فعالیت مفیدی انجام دهد. هرچه این فعالیت جذاب‌تر و جنبه سرگرمی بیشتری داشته باشد احتمال ماندن او در کنار ما بیشتر می‌شود، دست‌وپا کردن تفریحی که هم برای ما جالب باشد و هم برای نوجوان دغدغه ذهنی بسیاری از والدین است، یکی از تفریحات دم‌دستی و ساده اما جذابی که می‌توان همراه اعضای خانواده و در خانه انجام داد، فیلم دیدن است، مطمئن باشید نوجوانان هم برای چنین فعالیتی اشتیاق از خود نشان می‌دهند. فیلم‌های متنوعی در حال حاضر موجود است که قابلیت آن را دارد که همراه خانواده تماشا کنید. اما برای انتخاب از میان این فهرست نیز می‌توانید فاکتورهایی را مدنظر داشته باشید، مثلاً بررسی فیلم‌های روز یا فیلم‌های اقتباسی از کتاب‌هایی که فرزندان به تازگی خوانده یا فیلم‌های مرتبط با وقایع تاریخی. ۳۱ شهریور سالروز شروع دفاع مقدس و هفته دفاع مقدس است. فیلم‌هایی با محوریت شخصیت نوجوان در موضوع دفاع مقدس ساخته شده که دیدن آنها همراه نوجوانان جذاب است و زمینه مناسبی را برای گفت‌وگو فراهم می‌کند.

زهرا صالحی نیا

کارشناس
سواد رسانه

۲۳ نفر

فیلم ۲۳ نفر، یکی از جذاب‌ترین ساخته‌های دفاع مقدس با محوریت شخصیت نوجوان است. فیلم داستان ۲۳ نوجوان را روایت می‌کند که در سال‌های ابتدایی جنگ اسیر می‌شوند و در زمان اسارت و به دور از کشور و خانواده

نماینده شایسته‌ای برای تفکر انقلابی هستند. فیلم ۲۳ نفر با حضور ۲۳ نوجوان در تیپ‌های شخصیتی متفاوت روایت جذابی را از ماجرای این نوجوانان در اداره استخبارات عراق به نمایش می‌گذارد. بسیاری از اطلاعاتی که در فیلم آمده ممکن است برای نوجوان تازگی داشته باشد، اداره استخبارات و نحوه برخورد آنها با اسرای ایرانی، سقوط و سپس فتح دوباره خرمشهر از این موارد است. ۲۳ نفر براساس داستانی حقیقی ساخته شده و همین مساله بر جذابیت فیلم می‌افزاید. یکی دیگر از مزیت‌های فیلم این است که براساس کتابی با همین نام ساخته شده، فیلم‌های اقتباسی یکی از بهترین گزینه‌ها هستند، چراکه فعالیت مشترک شما تنها به دیدن فیلم ختم نمی‌شود و خواندن کتابی که فیلم از آن ساخته شده همواره جذاب بوده و زمینه‌ای برای گفت‌وگو و نقد فیلم را در خانواده فراهم می‌کند.

در انتخاب فیلم برای خانواده علاوه بر رتبه بندی سنی فیلم به این مساله هم دقت کنید که فیلم با روحیه فرزند شما هماهنگی دارد یا نه. در فیلم ۲۳ نفر برخی صحنه‌های خشونت‌آمیز مربوط به شکنجه اسرای ایرانی وجود دارد که بهتر است پیش از دیدن در جمع خانواده آنها را بررسی کنید و در صورت تایید توسط شما پخش شود یا این که در زمان دیدن از این صحنه‌ها به سرعت عبور کنید. فیلم‌های ارزشمند سینمای دفاع مقدس در انتقال ارزش دفاع و شهادت به فرزندان ما می‌تواند نقش مهمی داشته باشد، در نگاه سینمای دفاع مقدس، جنگ به عنوان دفاع از دین و خاک و ناموس ارزشمند است و کشته این جنگ شهید به حساب می‌آید. از حواشی جذاب این فیلم می‌توان به حضور شهید سلیمانی در پشت صحنه آن اشاره کرد، در فیلم مستند «آن روز» نوجوانان حاضر در فیلم روایتی جذاب و شیرین از خاطره حضور حاج قاسم در صحنه فیلمبرداری را بیان می‌کنند. دیدن این مستند پس از تماشای فیلم خالی از لطف نیست.

کودک و فرشته

کمتر فیلمی در موضوع دفاع مقدس با شخصیت محوری یک دختر نوجوان ساخته شده است. فیلم کودک و فرشته روایت روزهای نخست جنگ و حمله به خرمشهر است. داستان از آرامش یک خانواده خوشبخت خرمشهری آغاز می‌شود، خواهر و برادر نوجوان فیلم در حال تدارک وسائل مربوط به شروع سال تحصیلی هستند، بی‌رحمی حمله دشمن به خانه اولین زخم را به این خواهر و برادر می‌زند. روایت فیلم داستان بزرگ شدن دختر نوجوان در چند روز نخست

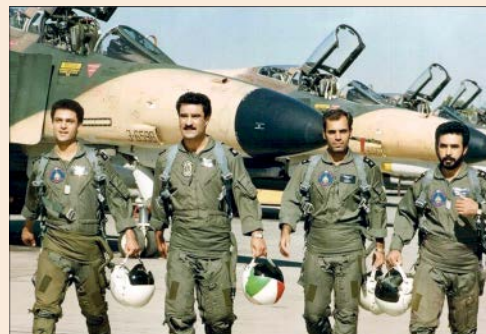
حمله به خرمشهر است، تبدیل شدن غم و عزای او برای خانواده به غم و غروری نسبت به شهادت و دفاع.

کودک و فرشته درباره نوجوانانی است که به دلیل شرایط یکروزه بزرگ شدند. حضور شخصیت دختر فیلم و مسیر جست‌وجو و رشد او برای نوجوانان، به خصوص نوجوانان دختر که کمتر با شخصیت قهرمان وطنی مواجه شده‌اند جذاب است، برای ساخت این فیلم مصاحبه‌های فراوانی با مدافعان نوجوان و جوان شهر در ۳۴ روز محاصره خرمشهر انجام شد و پیش از انتشار کتاب دا، مسعود نقاش زاده، کارگردان فیلم بخش‌هایی از خاطرات زهرا حسینی را درباره آن روزهای خرمشهر مطالعه کرده بود.

۳۴ روز محاصره خرمشهر و اتفاقات و رشادت‌های آن روزها برای نوجوانان جذاب خواهد بود، علاوه بر هیجان جاری در این اتفاقات که از عوامل جذابیت برای نوجوان است، وجود آرمان و اعتقاد در قهرمانان کم سن و سال جنگ به خصوص در روزهای نخست جنگ، گمشده این روزهای بدون قهرمان نوجوان ما خواهد بود، درباره روزهای اول جنگ و حصر خرمشهر کتاب‌های بسیاری وجود دارد که پس از دیدن فیلم دوره کردن آنها جذاب خواهد بود.

حمله به اچ ۳

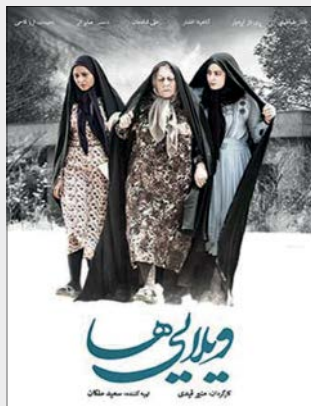
فیلم حمله به اچ ۳ ممکن است از معیارهای جذابیت فیلم‌های روز فاصله بسیاری داشته باشد و نوجوان به علت دور بودن از فضای سینمای دهه ۶۰ علاقه‌ای به دیدن این فیلم نشان ندهد. اما نکته ارزشمند این فیلم که می‌تواند قلابی برای نگاه داشتن مخاطب باشد داستان واقعی

فیلم است. حمله به اچ ۳ مهم‌ترین عملیات هوایی جمهوری اسلامی و یکی از معروف‌ترین عملیات هوایی جهان است که مراحل مختلف طراحی و اجرای آن در دانشکده‌های نظامی دنیا تدریس می‌شود. نحوه طراحی و پیاده‌سازی این عملیات برای نوجوانان جذاب و غرورآفرین است. پیش از دیدن فیلم می‌توانید درباره عملیات اچ ۳ و طراحی و مسیر حرکت هواپیماها گفت‌وگو و پس از ابراز علاقه و تمایل نوجوان این فیلم را مشاهده کنید.

ویلاهی‌ها

فیلم ویلاهی‌ها ساخته منیر قیدی اگرچه فیلمی مختص نوجوانان نیست اما فیلمی خانوادگی است و بخش‌هایی از هشت سال دفاع مقدس را به نمایش می‌گذارد که کمتر دوربینی به دنبال روایت آن بوده است. قیدی روایتی با جزئیاتی زنانه از زندگی مادران، همسران و دختران رزمندگان و شهدا در فیلمش ارائه می‌کند. ویلاهی‌ها روایت خانواده رزمندگان در پشت جبهه هاست؛ جایی که نه آنقدر از جبهه‌های جنگ دور است که خانواده‌ها بتوانند در امنیت و آرامش کامل باشند و نه آنقدر نزدیک که هر روز همسر یا پدرشان را ببینند. مساله دل بریدن برای یک آرمان بزرگ‌تر و رشد شخصیت‌های فیلم در مسیر داستان، حقیقتی است که در سال‌های جنگ برای ملت ایران اتفاق افتاد. تلاش برای داشتن زندگی شاد و معمولی در

کنار وظیفه‌ای عمیق و بزرگ به نام دفاع، انتظار و صبوری این زنان به زیبایی به تصویر کشیده شده است. ویلاهی‌ها، روایت‌هایی از قهرمانان گمنامی است که مانند ما زندگی می‌کردند و مانند ما میل به شادی و خوشبختی داشتند اما شرایط زمان و انتخاب‌های فردی‌شان آنها را متمایز و قهرمان کرده بود.